

Noardeast-Fryslân

PROGRAMMA
FNP NOARDEAST FRYSLÂN
2026 - 2030

***FNP* bouwt
verder**

INLEIDING

De FNP zet zich in voor een sterk, leefbaar en verbonden Noardeast-Fryslân. Het is een gebied waar de woorden 'ruimte', 'rust' en 'mienskip' nog betekenis hebben. Een gemeente waar wij prettig wonen, werken en leven, en waar wij met z'n allen deel uitmaken van een mienskip die naar elkaar omziet.

Wij geloven in de kracht van sterke mienskippen als basis voor een goed leven. Hier weten we nog wat het is om samen het gesprek te voeren over wat er echt toe doet, en om samen te werken aan gemeenschappelijke doelen – ook als het even tegenzit of niet helemaal loopt zoals we willen. We zijn realistisch, maar durven te dromen. Nuchter als grondhouding, met een open blik naar de wereld. Onze bescheidenheid siert ons, maar we zijn ook trots op wie we zijn en waar we vandaan komen.

Maar deze plek, ons thuis waar we zo trots op zijn, staat de komende tijd voor grote uitdagingen: de wereld verandert snel en jij verdient een duidelijke koers van de politiek. Daarom moeten er duidelijke keuzes gemaakt worden. Dat biedt kansen. De FNP geeft in dit programma aan welke keuzes zij maakt voor onze gemeente. Om die zaken te verbeteren die beter moeten, te blijven doen wat goed gaat en te veranderen wat anders kan.

Wij werken dat in dit programma uit in de volgende hoofdthema's:

- ♥ **Wonen:** we nemen de regie op de woningmarkt, bouwen naar aard, schaal en karakter van onze dorpen en stad, en zorgen voor betaalbare woningen voor starters, ouderen en huishoudens van nu.
- ♥ **Mienskip en zorg:** we investeren in sterke mienskippen die samen de schouders onder belangrijke thema's zetten en we kiezen voor toegankelijk en preventief sociaal beleid.
- ♥ **Landschap en energie:** we beschermen wat ons uniek maakt en kiezen voor schone energie die de mienskip ten goede komt, zonder grote nieuwe windmolens op land of megalomane datacenters.
- ♥ **Economie en toerisme:** we zijn een betrouwbare partner voor ondernemers en investeren in toerisme dat past bij het karakter van onze gemeente.
- ♥ **Onderwijs, sport, taal en cultuur** zijn de ziel van onze mienskip. We maken ons sterk voor de zichtbaarheid en vanzelfsprekendheid van het Fries, het Dokkumers, het Kollumers en andere streektaalen, en zetten in op toegankelijk onderwijs, culturele instellingen en sportvoorzieningen voor jong en oud

De FNP durft te kiezen voor wat bij onze regio past, voor leefbaarheid, voor duurzaamheid, voor eigen regie en voor een mienskip waar iedereen kan meedoen.

Bouw jij mee aan het mooie Noardeast-Fryslân van vandaag en morgen?

Bert Koonstra
Lijsttrekker FNP Noardeast-Fryslân

Bert Koonstra:

**'Bouw jij mee aan het
mooie Noardeast-
Fryslân van vandaag
en morgen?'**

Inhoudsopgave

Wonen in Noardeast-Fryslân	6
Woningbouw	7
Onze manier van doen en laten	8
Nieuwe zorg	8
De schouders onder de mienskip	9
Ons Landschap	10
Histrisch karakter	10
Landbouw & natuur	11
Energie.	11
Economie & toerisme	12
Economie	12
Toerisme.	13
Ons onderwijs, sport, taal en cultuur	14
Onderwijs	15
Sport & cultuur	16
Taal.	17
Zeven kernwaarden van de FNP	18
Wat heeft de FNP de afgelopen periode voor jullie betekend?	20
Onze verdiensten.	21
Nawoord	22
Onze kandidaten	23

Wonen in Noardeast-Fryslân

Noardeast-Fryslân is ons thuis. Noardeast-Fryslân is de plek waar we trots op zijn, met zijn ruimte, rust en sterke mienskip. Hier is het prettig wonen. Dat vinden niet alleen wij als inwoners, maar ook mensen die er graag naartoe willen verhuizen. Dat betekent dat wij voor een grote woningopgave staan. Kunnen onze kinderen hier straks ook nog wonen? Is er nog plek voor hen, en kunnen ze het betalen? Hoe zorgen we voor onze ouderen en wat bieden we onze jongeren? Er moet worden gebouwd, dat is duidelijk, maar we willen niet alles volbouwen. De FNP kiest voor een gemeente waar iedereen een plek vindt, waar we rekening houden met elkaar, het landschap en onze toekomst.

Wonen waar je wonen wil

WONINGBOUW

- ♥ De FNP kiest voor een actief en ambitieus woningbouwbeleid. We bouwen naar aard, schaal en karakter van elk dorp en van Dokkum, met respect voor ons landschap en de historische structuur.
- ♥ De gemeente pakt de regie op de woningmarkt. Wij stappen in onze rol als huisvester en zorgen dat mensen met sociaal-economische binding voorrang krijgen bij het vinden van een woning, zowel huur als koop. Dit doen wij door afspraken te maken met ontwikkelaars en door prestatieafspraken te maken met de woningcorporaties.
- ♥ We streven naar een goede mix van woningtypen, met speciale aandacht voor starters, ouderen en tijdelijke woonvormen. De gemeente bouwt daarom voor alle doelgroepen, in het bijzonder voor ouderen die nu te groot wonen en liever kleiner willen wonen. Dit willen we bijvoorbeeld doen door in te zetten op zorgbuurthuizen.
- ♥ Wij zetten ons in voor meer betaalbare huur- en koopwoningen, ook voor een- en tweepersoonshuishoudens. Het percentage sociale huurwoningen mag zeker niet afnemen.
- ♥ De FNP gaat speculatie en opkoop voor verhuur of als vakantiehuis tegen. Huizen in Noardeast-Fryslân zijn om in te wonen, niet om te verhuren als vakantiehuis.
- ♥ Wij stimuleren energieneutrale bouw en het isoleren van bestaande woningen, met extra steun voor mensen met een kleine beurs. Wij willen inzetten op energiebesparing en verduurzaming om woonlasten zo laag mogelijk te houden.
- ♥ Wij zetten in op het bouwen van kleinere woningen en appartementen en op het splitsen van bestaande grote woningen en boerderijen. Er is ruimte genoeg, maar er zijn te weinig voordeuren.
- ♥ Maatschappelijk vastgoed, zoals leegstaande scholen, moet volgens de FNP worden omgevormd tot woningen of appartementen waar dat past.
- ♥ Wij benoemen een verhuiscoach die inwoners adviseert en begeleidt bij verhuismogelijkheden.

Onze manier van doen en laten

De FNP is de partij die met beide voeten in de klei midden in de mienskip van Noardeast-Fryslân staat. Wij zijn trots op de bruisende initiatieven die hier van onderop ontstaan, op onze tradities, het carbidschieten, de vreugdevuren met oud en nieuw en op onze versierde wagens tijdens dorpsfeesten. Iedereen ontmoet elkaar hier in het dorps huis, op de sportclub, in de kerk, in de keet en in de kroeg. Dat verbindt ons en maakt ons tot wie we zijn.

De gemeente staat voor grote uitdagingen op het gebied van het behouden en bereikbaar houden van de zorg in de toekomst. Dat vraagt om een heldere visie waarin duidelijke keuzes worden gemaakt. De zorg moet volgens de FNP niet langer vooral gericht zijn op het behandelen van ziekte, maar op het versterken van het vermogen van mensen om zelf gezond te blijven. Wij kiezen voor sterke mienskippen.

NIEUWE ZORG

- ♥ Zorg voor onze inwoners moet laagdrempelig en bereikbaar zijn.
- ♥ Wij zijn voor het behoud en de mogelijke uitbreiding van de spoedzorg in De Sionsberg.
- ♥ Een gezonde leefstijl is belangrijk voor het sociaal domein van nu en de toekomst. Wij geloven in de kracht van mensen om om te gaan met hun eigen fysieke en mentale gezondheid. De gemeente helpt daarbij door een gezonde leefstijl te stimuleren en welzijn, wonen en onderwijs verder met elkaar te verbinden.
- ♥ De gemeente hoort een actieve rol te spelen in het stimuleren van lokale initiatieven die bijdragen aan een gezonde leefomgeving om in te wonen en te leven, zoals bloeizones en zorgbuurthuizen.
- ♥ De FNP wil efficiënter omgaan met zorggeld. De wijkverpleegkundige moet terugkomen als regisseur en centraal aanspreekpunt voor mensen in de dorpen en wijken. Het zou wenselijk zijn als de verpleegkundige zorg hierop aansluit.
- ♥ Wij werken aan een ouderenvriendelijke maatschappij. Dat doen wij door bijvoorbeeld vrijwilligers te stimuleren om buurtsupers en buurttaxi's in stand te houden, onnodige bureaucratie te schrappen en door werkgevers te stimuleren om aan mantelzorgende werknemers een gratis boodschappendienst en/of culturele activiteit aan te bieden.
- ♥ Bewegen en sport zijn belangrijke onderdelen van een preventief gezondheidsbeleid. Hier houden we rekening mee door dit op te nemen in de omgevingsvisie van onze gemeente.
- ♥ Wij investeren in meer fiets- en wandelpaden in en om dorpen, die waar mogelijk recht doen aan de historische situatie van vroeger.

DE SCHOULDERS ONDER DE MIENSKIP

- ♥ De FNP zet in op het ondersteunen en laten slagen van zo veel mogelijk leefbaarheidsprojecten van onderop. Het dorpen- en wijkfonds moet worden voortgezet en verder ontwikkeld.
- ♥ De dorpscoördinatoren zijn het gezicht van de gemeente in onze dorpen, stad en wijken. De dorpscoördinator moet een verbindende functie hebben die past bij de structuur van onze faciliterende gemeente.
- ♥ Tradities zoals versierde wagens, oud papier, vreugdevuren en carbidschieten horen bij onze gemeente en blijven traditie zoals dat altijd is geweest.
- ♥ Wij zijn tegen een permanent AZC in onze gemeente als daar geen draagvlak voor is uit de mienskip. Echter voelen wij wel de verantwoordelijkheid om ons steentje bij te dragen aan het oplossen van de huidige problematiek. Daarom kiest de FNP voor humane opvang van statushouders in onze stad en dorpen, zodat de druk op de al bestaande AZC's verlicht kan worden en de doorstroom in de asielketen op gang kan komen.
- ♥ Voor het opvangen van statushouders is integratie essentieel. Statushouders krijgen de juiste begeleiding om zich thuis te voelen en mee te kunnen doen aan de mienskip. De focus ligt op het leren van de taal en het bieden van een duidelijk perspectief op de toekomst.
- ♥ Iedereen moet de kans krijgen om mee te doen aan onze gemeente en mienskip. Ook mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Daarom zijn wij blij met onder andere Dokwurk als onderdeel van onze gemeente.
- ♥ Wij gaan voor een evenredige spreiding van voorzieningen in de dorpen, de stad en wijken om de leefbaarheid in onze gemeente te bevorderen.
- ♥ Verenigingen zijn belangrijk voor de mienskip en het behoud van leefbaarheid. Wij willen verenigingen met een verenigingsfonds financieel tegemoet komen als zij het initiatief nemen om taken uit te voeren, denk bijvoorbeeld aan onderhoudswerkzaamheden, groenvoorziening, enzovoorts.
- ♥ Van afval naar grondstof. De FNP wil dat er in de gemeente minder restafval in wordt verzameld. Het correct scheidend van GFT-afval zien wij als de beste kans om dat te bereiken.
- ♥ De FNP heeft vertrouwen in de mensen. Regels moeten er zijn voor veiligheid en eerlijkheid, maar mogen niet in de weg staan van mensen die iets moois willen doen voor hun dorp of wijk.

Ons landschap

Noardeast-Fryslân is een unieke plek in de wereld: ons landschap is heel belangrijk voor onze identiteit en voor het karakter van onze gemeente. De FNP wil dat de energie- en warmteopwekking grofweg overeenkomt met ons eigen verbruik en dat we zoveel mogelijk schone energie opwekken. We kiezen voor een energietransitie die bij het landschap past en de leefbaarheid vergroot, met aandacht voor de samenhang tussen energie, natuur, landbouw en erfgoed. Energievragen staan niet los van andere ruimtelijke en maatschappelijke opgaven. De energietransitie is een kans om het landschap gezonder en gemeenschappelijk te maken. Ruimtelijke kwaliteit is hierin leidend.

HISTORISCH KARAKTER

- ♥ Het historische karakter van Noardeast-Fryslân is een bron van identiteit, schoonheid en inspiratie. We behouden en versterken het erfgoed door het te verbinden met nieuwe opgaven en verhalen.
- ♥ Erfgoed is geen museum, maar een levend onderdeel van het landschap. We gebruiken het voor nieuwe functies, zoals recreatie, educatie en duurzame energie. Het oude en het nieuwe worden zo verbonden.
- ♥ Wij maken het landschap (be-)leefbaar door verhalen zichtbaar te maken, bijvoorbeeld via routes, kunst en evenementen. Zo ontstaat een verbinding tussen de identiteit, de historie en het landschap: een verhaal voor de regio. Het project van de dorpsbiografieën gaan we verder uitwerken en afronden.
- ♥ Erfgoedbeheer is een gezamenlijke opgave van inwoners, ondernemers, boeren en overheden. We stimuleren burgerinitiatieven en coöperaties.

LANDBOUW & NATUUR

- ♥ De FNP zet in op brede welvaart. Niet alleen economische groei, maar ook gezondheid, schoonheid en duurzaamheid zijn doelen. Het landschap is er voor iedereen: inwoners, boeren, recreanten en toekomstige generaties.
- ♥ Boeren zijn niet alleen voedselproducenten, maar ook belangrijke beheerders van natuur, water en landschap. We steunen boeren bij de overgang naar kringlooplandbouw, natuurbeheer en het leveren van maatschappelijke diensten.
- ♥ Waterberging en natuurontwikkeling moeten meegenomen worden in de ruimtelijke ontwikkeling, als antwoord op klimaatverandering en bodemdaling.
- ♥ Het landschap is een netwerk, waarbij dorpen, natuur, landbouw en water verbonden zijn. Oude paden, oprijlanen en landschappelijke structuren worden hersteld, zodat het landschap weer beleefd kan worden en toegankelijk wordt voor mens en dier.

ENERGIE

- ♥ De FNP ondersteunt mensen die hun huis beter willen isoleren met duurzaamheidsfondsen.
- ♥ We zien de gemeente als een actieve speler op het gebied van energieopwekking. De gemeente zoekt naar mogelijkheden om daarin te investeren.
- ♥ Wij zijn tegen het winnen van gas in Noardeast-Fryslân. Helaas ligt het gezag hierover bij het Rijk. Mocht gasboring toch doorgaan, buiten ons goedvinden om, dan willen we minimaal 10% van de opbrengst aan de mienskip in Noardeast-Fryslân ten goede laten komen, geïnspireerd op het Noorse model.
- ♥ Het opwekken van zonne-energie moet gebeuren op daken, niet op kostbare (landbouw)grond. Er komen geen nieuwe grote zonneparken.
- ♥ Geen nieuwe grote windmolens op land. Oude molens moeten gesaneerd worden en nieuwe worden geconcentreerd voor een energiehub. De opbrengsten moeten ten goede komen aan de mienskip. Wel is er ruimte voor de kleine houten Groningse windmolen bij agrarische bedrijven.
- ♥ Stoepladen voor elektrische auto's moet worden toegestaan daar waar dat mogelijk is. Er zullen in de toekomst meer elektrische auto's komen en niet iedereen heeft een eigen erf om daar de auto op te kunnen laden.
- ♥ Voor monovergisters geldt dat biogas een waardevolle aanvulling kan zijn op onze energiebehoefte. Opgewekte energie komt de mienskip ten goede. Grote datacenters hebben geen plek in onze gemeente.
- ♥ De gemeente moet investeren in en onderzoek doen naar alternatieve energiebronnen, zoals aquathermie en waterstof. Hierbij zoeken we samenwerking met lokale energiecoöperaties en kennisinstellingen.

Economie en toerisme

De FNP kiest voor een gemeente waar ondernemers de ruimte krijgen en waar ons eigen verhaal centraal staat. Wij kiezen daarom voor een betrouwbare gemeente die meedenkt en mogelijk maakt, die oog heeft voor kansen en ook eerlijk is over wat niet kan. Wij bouwen aan een duurzame lokale economie met levendige kernen, een sterk MKB en bedrijventerreinen die passen bij het karakter van onze dorpen en stad. Tegelijkertijd staan wij voor toerisme op een wijze die past bij onze gemeente: kleinschalig, eigen en passend bij het verhaal van de regio. Zo houden wij Noardeast-Fryslân economisch krachtig en werkbaar.

ECONOMIE

- ♥ De gemeente neemt niet meer taken over van het Rijk als daar geen passende financiële compensatie voor is.
- ♥ Wij willen ruimte voor onze ondernemers. De gemeente is een betrouwbare partner die meedenkt in kansen en ook verantwoordelijkheid durft te delen.
- ♥ Wij maken de binnenstad van Dokkum permanent autoluw. Dat biedt grote mogelijkheden voor onze (horeca)ondernemers. Denk daarbij aan permanent vergunde terrassen op het water, uitbreiding van terrasmogelijkheden en soepele openingstijden.
- ♥ De koopzondag blijft zoals die is, vanaf 12.00 uur. Dat past bij onze manier van doen en laten.
- ♥ Wij ontwikkelen bedrijventerreinen die passen bij de vraag vanuit stad en dorp in de hele gemeente, maar in het bijzonder in Kollumersweach, Hallum, Kollum en Dokkum.
- ♥ Het totaal van gemeentelijke woonlasten mag volgens de FNP niet boven het Fries gemiddelde

TOERISME

- ♥ Wij profileren onze gemeente met de kernwaarden ruimte, rust, natuur en donkere nachten. Er komt meer aandacht voor ecologische recreatie: het herstel en uitbreiden van vaarroutes, fietspaden en wandelpaden en het bevorderen van streekproducten.
- ♥ Wij vinden dat er in onze gemeente geen plek is voor grote vakantieparken. In plaats daarvan steunen wij kleinschalige, lokale initiatieven zoals B&B's, kampeerplaatsen bij de boer en verschillende routes.
- ♥ Toeristische ontwikkeling moet de lokale economie en mienskip versterken. Kwaliteit gaat voor ons boven kwantiteit, dat past bij onze manier van leven.
- ♥ Om meer toeristen naar onze regio te trekken, creëren wij nieuwe kansen voor lokale makers en ondernemers, door podiumkunsten en regionale cultuur mee centraal te stellen.
- ♥ De toeristenbelasting wordt een percentage van 5 procent van de overnachtingstarieven in plaats van een vast bedrag per nacht. De opbrengsten van de toeristenbelasting moeten worden gebruikt voor het stimuleren en versterken van het toerisme. Zo stimuleren wij onder andere dat het toerisme past bij ons landschap en onze mienskip, met respect voor natuur en erfgoed.

Onderwijs, sport, taal en cultuur

Onderwijs, cultuur en taal ziet de FNP als een zeer belangrijke driehoek die volledig verbonden is.

De FNP levert maatwerk voor het onderwijs in onze regio, ons dorp en onze stad. Wij zijn voor gelijke kansen, veiligheid en onderwijs dichtbij. Daarom zullen wij ons inzetten om scholen, klein of groot, in ons gebied te behouden. Onze basisscholen zijn samen met verenigingen en dorpsbelangen de bakens van de mienskip. De mienskip is de toekomst voor de leefbaarheid in ons Noardeast-Fryslân.

De (V)MBO's hebben hun wortels in de mienskip en zijn verweven met het bedrijfsleven. Onze jeugd op deze scholen is de toekomst en wij behouden hen, in samenwerking met het bedrijfsleven, voor onze regio.

Vanwege hun groot belang voor de mienskip steunen wij onze sportverenigingen en muziekscholen. Ook de bibliotheken, theaters en musea zijn voor de FNP erg belangrijk als vertegenwoordigers van onze taal en cultuur. Cultuur en sport moeten voor iedereen, jong en oud, toegankelijk zijn. Onze taal en cultuur verbinden de mienskip. Het Fries moet daarom een centrale plaats hebben in Noardeast-Fryslân. Het Dokkumers, het Kollumers en de andere streektalen hebben dezelfde functie in de mienskip en daarom zijn die net zo belangrijk voor de FNP.

ONDERWIJS

- ♥ Kwalitatief goed onderwijs moet dichtbij beschikbaar blijven, ook in het buitengebied. Wij zetten in op een goede dekking en spreiding van onderwijsvoorzieningen.
- ♥ Het schoolgebouw heeft een belangrijke sociale functie en kan meerdere maatschappelijke functies combineren, passend bij de behoefte van wijk of dorp.
- ♥ De gemeente speelt een actieve en financiële rol bij het opzetten en faciliteren van netwerken tussen (vak)scholen en bedrijven. Zo houden wij goede (vak)mensen voor de toekomst in onze regio.
- ♥ Wij stimuleren samenwerking tussen scholen, cultuur, sport en bedrijfsleven, zodat jongeren zich breed kunnen ontwikkelen en een toekomst in onze gemeente zien.

CULTUUR & SPORT

- ♥ Wij koesteren en versterken het rijke verenigingsleven en steunen initiatieven die bijdragen aan de sociale samenhang, leefbaarheid en het welzijn van jong en oud.
- ♥ Wij investeren in een bloeiend cultureel leven, waar iedereen aan mee kan doen en waar ruimte is voor vernieuwing, experiment en het vertellen van het Friese verhaal.
- ♥ Muziekonderwijs op de muziekschool en op basisscholen blijft bestaan en wordt waar mogelijk versterkt. Tarieven en bijdragen houden wij zo laag mogelijk, zodat iedereen kan meedoen. Huishoudens met een laag inkomen kunnen extra ondersteuning aanvragen.
- ♥ Bibliotheken, theaters en musea krijgen ruimhartige steun en worden gestimuleerd het Fries en het Friese erfgoed actief uit te dragen.
- ♥ De FNP faciliteert de verhuizing van het Museum Dokkum naar de katholieke kerk.
- ♥ Wij vinden sport zeer belangrijk. Sportvoorzieningen blijven minimaal op peil en wij grijpen kansen om uit te breiden waar dat kan. Zo staan wij voor het onderhouden van het schoolzwemmen van basisschoolkinderen in het primair onderwijs. Daarnaast wil de FNP ook rekening houden met bewegen in de openbare ruimte, want dat draagt bij aan de gezondheid en verbondenheid van onze mienskip.
- ♥ Naast een klein en middelgroot evenemententerrein gaan wij door met het zoeken naar ruimte voor een vast evenemententerrein voor grotere evenementen in onze gemeente.

TAAL

- ♥ De Friese taal neemt een gelijkwaardige en zichtbare plaats in binnen onze meertalige gemeente. De gemeente geeft het goede voorbeeld door communicatie altijd in het Fries te beginnen, ook bij alle schriftelijke communicatie. Bij instanties die gemeentelijke steun krijgen, geldt ook: Fries voorop.
- ♥ De FNP vindt dat er meer aandacht en hulp moet komen bij het terugdringen van laaggeletterdheid in het Nederlands en het Fries, in samenwerking met bibliotheken en maatschappelijke organisaties.
- ♥ Wij zetten ons in voor het behoud en de zichtbaarheid van het Dokkumers in Dokkum (bijvoorbeeld steegnamen, gedichten, muurschilderingen) en voor andere streektaalen zoals het Kollumers en Pompsters in het oosten van de gemeente.
- ♥ De gemeente steunt het vastleggen van het Dokkumers en andere streektaalen, zowel schriftelijk als digitaal, nu dat nog kan.
- ♥ Wij stimuleren het gebruik van het Fries en de streektaal in bibliotheken, musea en culturele instellingen.
- ♥ Voor de FNP is de zichtbaarheid van het Fries belangrijk. Wij willen instanties, verenigingen en bedrijven stimuleren om hun uitingen en bebording in het Fries te doen.

De zeven kerwaarden van de FNP

De FNP heeft zeven kernwaarden. Als FNP Noardeast-Fryslân onderschrijven wij deze kernwaarden volledig en gebruiken ze als uitgangspunt voor ons denken en politiek handelen

DEMOCRATIE

De FNP vindt dat de macht over de overheid bij het volk ligt. Mensen moeten zo veel mogelijk worden betrokken bij

FEDERALISME

De FNP staat voor een staatsinrichting die mensen en lokale gemeenschappen de bevoegdheid en de middelen geeft om hun eigen leefruimte zo veel mogelijk zelf vorm te geven. De FNP wil meer bevoegdheden naar de provincie, een sterker provinciaal bestuur en daardoor een sterker Fryslân.

INTERNATIONALISME

De FNP zoekt naar wat mensen verbindt en ziet de wereld als een federatie van gemeenschappen. Mensenrechten en respect voor andere culturen en levensbeschouwingen staan daarbij centraal.

TAAL EN CULTUUR

Taal en cultuur dragen veel bij aan de identiteit en daarmee aan het welzijn van mensen. De FNP wil de Friese identiteit versterken en staat daarom voor de Friese taal en cultuur. De FNP zet zich in voor een Fryslân waar ook andere talen en culturen gerespecteerd, beoefend en gewaardeerd worden, zoals het Hylpers en het Stadsfries.

ONDERNEMERSCHAP

De FNP wil eigen initiatief, creativiteit, verantwoordelijkheid en ondernemerschap de ruimte geven, zodat mensen en gemeenschappen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

SOLIDARITEIT

De FNP is een gemeenschapspartij. Voor het behoud van solidariteit moeten begrip en respect tussen arm en rijk, jong en oud, gezond en ziek, behouden en versterkt worden, zodat niemand buitenspel komt te staan.

DUURZAAMHEID

De FNP wil een duurzame wereld nalaten aan de komende generaties. In plaats van uitputten zoekt de FNP naar economische bestaansvormen die een beter evenwicht garanderen tussen consumeren en behouden.

Wat heeft de FNP de afgelopen periode voor jullie betekend?

De FNP heeft in de afgelopen raadsperiode deel uitgemaakt van de coalities van de gemeente Noardeast-Fryslân en had twee wethouders in het college. Dat betekent dat wij op een stabiele wijze bestuurlijke verantwoordelijkheid hebben genomen. In deze periode hebben we erg veel zaken aangepakt, waarvan we er hier een aantal op een rijtje hebben gezet.

ONZE VERDIENSTEN:

- ♥ *Er is een grote impuls gegeven aan de bouw van huur- en koopwoningen in 26 dorpen en de stad, met een vooruitzicht op 1.425 woningen in 2030*
- ♥ *Bio-based bouwen is mogelijk gemaakt: dat biedt kansen voor bouw én landbouw*
- ♥ *Er is een fonds opgezet voor meer zichtbaarheid van het Fries in de openbare ruimte*
- ♥ *De Noordervaartssluis is opgeknapt en er zijn aanpassingen van duikers gekomen voor een bevaarbare opvaartenroute*
- ♥ *Het verbeteren van de dienstverlening van de gemeente is in beweging gebracht met de doorontwikkeling van track & trace*
- ♥ *Er is eenduidig beleid gerealiseerd voor het onderhoud van dorpshuizen in onze gemeente*
- ♥ *Voor de verduurzaming van maatschappelijke organisaties is meer subsidie beschikbaar gesteld*
- ♥ *Het dorpen- en wijkenfonds is van meer geld voorzien*
- ♥ *De mienskip wordt beter betrokken bij plannen van de gemeente (bijvoorbeeld het woonplatform, netwerkbijeenkomsten, etc.)*
- ♥ *Om sneller en betaalbaar te kunnen bouwen is er actief grondbeleid gerealiseerd*
- ♥ *In het Tolhuispark is een passend evenemententerrein gekomen*
- ♥ *Door landschapsbiografieën in het onderwijs is er meer aandacht voor cultuur en omgeving*
- ♥ *Pre-mantelzorgwoningen zijn mogelijk gemaakt in de gemeente*
- ♥ *De Sionsberg wordt financieel ondersteund met €1 per inwoner (€45.812)*

NAWOORD

Wij hopen dat u ons verkiezingsprogramma met belangstelling en interesse heeft gelezen. We hebben bewust ervoor gekozen om het programma helder, compact en to-the-point te houden. Niet omdat de uitdagingen groot zijn, maar omdat we duidelijke keuzes moeten maken.

We staan voor grote uitdagingen. De wereld verandert in hoog tempo en die ontwikkelingen raken ook onze gemeente. Dat roept belangrijke vragen op: kunnen onze kinderen hier in de toekomst blijven wonen? Blijft de zorg dichtbij en voor iedereen toegankelijk? En hoe zorgen we ervoor dat we ons landschap, onze identiteit en onze tradities behouden, terwijl we ons tegelijkertijd voorbereiden op de toekomst? Het zijn geen eenvoudige vragen, maar ze vragen wel om duidelijke en goed doordachte keuzes.

Die keuzes kunnen we niet alleen maken. Dat doen we samen: met onze mienskip, met onze partij, de FNP, en met uw steun. Want nu is het moment om verantwoordelijkheid te nemen en vooruit te kijken. Bouw daarom samen met ons verder aan het mooie Noardeast-Fryslân van vandaag én morgen. Laten we met elkaar de schouders eronder zetten.

Ik ben er trots op dat we met een sterke en betrokken groep mensen de verkiezingen ingaan. Een kandidatenlijst vol met kennis en ervaring. Een lijst met mensen die diep zijn geworteld in Noardeast-Fryslân en tegelijkertijd precies weten wat er leeft in onze dorpen en wijken. Samen vormen wij een team dat zich elke dag met volle overtuiging inzet voor onze gemeente. Mist u onderwerpen in het programma of heeft u vragen? Neem dan vooral contact met ons op. Wij gaan graag het gesprek met u aan.

Mei freonlike groetnis,

Bert Koonstra

Onze kandidaten:

 1 Bert Koonstra Sweagerbosk	 2 Anton Buwald Dokkum	 3 Bouwina van Dellen Eanjum	 4 Jitze Andringa Aalsum	 5 Jaap Postema Dokkum	 6 Femke Meindertsma Holwert	 7 Ate Bouma Ferwert
 8 Jan Roelof Buruma Kollum	 9 Hanneke Jouta Ferwert	 10 Fedde Breeuwma Dokkum	 11 Marco Kramer Hallum	 12 Meindert van der Schaaf Dokkum	 13 Thom Feddema Raard	 14 Jaap Cuperus Dokkum
 15 Tsjip Luimstra Ferwert	 16 Tineke Bosgraaf-de Jong Kollum	 17 Marco Kraal Hantum	 18 Johan Dirk van der Schaaf Kollum	 19 Andries Spoelstra Kollum	 20 Elke Idsardi le	 21 Nathalie Zwaagstra Eanjum
 22 Ernst Meinsma Nes	 23 Wijtse Jouta Hallum	 24 Minne van Wieren Kollumersweach	 25 Frans Boersma Aldwâld	 26 Anna Kromkamp Kollum	 27 Harm Kamstra Holwert	 28 Ella Folkertsma-Dijkstra Dokkum
 29 Iune Meindertsma Sweagerbosk	 30 Steven Braaksma Eanjum	 31 Henk Westra Birdaard	 32 Rika de Jong-Woudwijk Hantumhuizen	 33 Willem de Boer Kollum	 34 Oebele Vries Westergeast	 35 Aafke Dijkstra-de Vries De Triem
 36 Jacob Banga Kollumersweach	 37 Binne Reitsma Blije	 38 Jaap Hijma Marrum	 39 Jan van der Veen Aldwâld			
 40 Warner Banga Dokkum	 41 Lolke Folkertsma Dokkum	 42 Klaas Fokkinga Nes	 43 Pytse de Graaf-van der Meer Ternaard			

Meer informatie over onze kandidaten vind je hier: www.fnp.frl/nef

Ook in het Dokkumers en Frysk

Noardeast-Fryslân

@fnpnoardeast

/FNPNoardest

@fnpnef

fnp.frl/nef